

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Міжнародні відносини та світова політика»:
Змістовий модуль
«Геополітичні та геоекономічні інтереси в світовій політиці»
для студентів

спеціальності

291 Міжнародні відносини, суспільні

комунікації та регіональні студії

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

освітньої програми

291.00.02 Регіональні студії

Київ – 2020

Розробник:

Мельник Ганна Мирославівна, к.і.н., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Мельник Ганна Мирославівна, к.і.н., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «29» серпня 2018 року № 1.

Завідувач
кафедри міжнародних відносин
та міжнародного права

 І.В. Жалоба

Робочу програму погоджено з керівником проектної групи освітньої програми 291.00.02 Регіональні студії
_____ . _____ . 2018 р.

Гарант освітньої програми _____ І.В. Жалоба

Робочу програму перевірено

22 . 10 . 2018 р.

Заступник декана _____ А.Ю. Нашинець-Наумова

Пролонговано:

на 2019/2020 н.р. (Жалоба І.В.) . «29» серпня 2019 р., протокол № 1

на 2020/2021 н.р. (Жалоба І.В.) . «31» 08 2020 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
<i>«Міжнародні відносини та світова політика»</i>		
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	14 / 420	
<i>Курс</i>	2	
<i>Семестр</i>	3	
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	5	
<i>Обсяг кредитів</i>	14	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	420	
<i>Аудиторні</i>	196	
<i>Модульний контроль</i>	28	
<i>Семестровий контроль</i>	30	
<i>Самостійна робота</i>	166	
<i>Форма семестрового контролю</i>	екзамен	
<i>Змістовий модуль «Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці»</i>		
<i>Курс</i>	2	
<i>Семестр</i>	3	
<i>Обсяг кредитів</i>	2	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	60	
<i>Аудиторні</i>	28	
<i>Модульний контроль</i>	4	
<i>Семестровий контроль</i>	-	
<i>Самостійна робота</i>	28	
<i>Форма семестрового контролю</i>	-	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці» є ознайомлення студентів з теоретичними засадами геополітики та гео економіки, сутності геополітичних та гео економічних інтересів держав на світовій арені, головних напрямів геостратегії України на міжнародній арені.

Завдання:

- формування у студентів здатності самостійно аналізувати ситуацію в країнах світу на основі інформації політичного, історичного, економічного, культурного, правового характеру;

- формування системних знань та розуміння геополітичних та гео економічних інтересів у зовнішній політиці країн світу та механізми реалізації їх зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних стратегій;

- вивчення особливостей геополітичного середовища різних регіонів світу, а також національних інтересів великих держав у їх межах;

- формування системних знань про зовнішньополітичну та зовнішньоекономічну діяльність провідних регіональних країн із реалізації національних цілей у чітко визначеному географічному просторі;

- формування здатності розуміти закономірності розвитку країн та регіонів світу, еволюції політичних, економічних та культурних зв'язків України з іншими державами на міждержавному, регіональному та глобальному рівні;

- вироблення навичок аналізувати офіційну діяльність глав держав і урядів, міністрів закордонних справ, дипломатичних представництв за кордоном, делегацій на міжнародних конференціях з метою реалізації національних інтересів держав.

Робота в Інформаційно-аналітичному центрі передбачає здійснення відбору, обробки та аналізу інформації політичного, історичного, економічного, правового та культурного характеру про країни і регіони світу з метою забезпечення національних інтересів на регіональному та глобальному рівнях та підготовка відповідних документів.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- понятійно-категоріальний апарат проблематики геополітичних та геоekonomічних інтересів в світовій політиці;
- національні інтереси держав у різних регіонах світу в умовах глобалізації й регіоналізму;
- механізми реалізації геополітичних та геоekonomічних інтересів;
- основні тенденції сучасних світових процесів і рушійні чинники, що впливають на політичну і економічну діяльність держав як на світовій арені, так і в межах географічно визначених регіонів;
- національні інтереси держав у різних регіонах світу, основні тенденції та чинники впливу на політичну і економічну діяльність держав на міжнародному та регіональному рівнях, механізми реалізації їх геополітичних та геоekonomічних інтересів.

вміти:

- визначати сутність геополітичних та геоekonomічних інтересів держав;
- аналізувати та оцінювати геополітичне та геоekonomічне положення окремих держав світу;
- виявляти фактори, що впливають на зовнішньополітичну та зовнішньоеkonomічну діяльність держав;
- визначати головні напрями геостратегії держав на міжнародній арені;
- збирати, обробляти та аналізувати інформацію з метою забезпечення національних інтересів України на регіональному та глобальному рівнях;

- визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, економічні й інші ризики для України у сфері міжнародних відносин на глобальному та регіональному рівнях;
- оцінювати геополітичні та гео економічні інтереси України;
- прогнозувати перспективи реалізації геостратегічних векторів зовнішньої політики України;
- обґрунтовувати свою світоглядну та громадянську позицію при аналізі сучасного геополітичного становища з урахуванням знань, отриманих при вивченні курсу “Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці”;
- приймати практичні рішення, щодо оптимального застосування набутих теоретичних знань при виконанні своїх професійних обов’язків;
- збагачувати власний світогляд шляхом самоосвіти, творчо працювати над поглибленням і вдосконаленням своїх знань.

Відповідно до освітньо-професійної програми 291.00.02 «Регіональні студії» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», дисципліна «Міжнародні відносини та світова політика: Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці» забезпечує формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, наявність ціннісно-орієнтаційної позиції.
ЗК-2	Здатність до гнучкого мислення, відкритості до застосування знань як у професійній діяльності, так і в повсякденному житті
ЗК-3	Знання предметної області майбутньої професійної діяльності, загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів, розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії.
ЗК-4	Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень інформаційних технологій на суспільство.
ЗК-5	Збереження національних духовних традицій, розуміння переваг здорового способу життя та прийняття їх як власних цінностей.
ЗК-6	Здатність планувати етапи виробничого процесу, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, представляти результати роботи й обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науково-технічному та професійному рівні.
ЗК-7	Усвідомлення власного емоційного стану, самоконтроль і саморегуляція; самоповага і впевненість; уміння долати труднощі, стійкість до стресів; загальний

	оптимістичний настрій, ініціативність, налаштування на позитивний результат
ЗК-8	Повага до Батьківщини, народу, держави, її символики, традицій, мови, уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю.
ЗК-9	Здатність діяти відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи, робити свідомий вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень.
ЗК-10	Здатність працювати у команді, до адаптації та дії в новій ситуації, до міжособистісного спілкування у мультинаціональному та мультикультурному соціальному середовищі, емоційної стабільності, толерантності, до викладу складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, до застосування комунікативних дискурсів під час участі у дипломатичних переговорах та бесідах.
ЗК-11	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здійснювати самостійний пошук та оброблення інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань, ефективно використовувати інформаційні технології в соціальній і професійній діяльності.
ЗК-12	Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.
ЗК-13	Здатність виконувати науково-практичні завдання, застосовувати науково-дослідні методи відповідного фахового спрямування, приймати нестандартні рішення типових та нестандартних задач, дотримуватись правил академічної доброчесності.
ЗК-14	Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

Фахові компетентності (ФК):

ФК-1	Знання та розуміння національних інтересів України на міжнародній арені.
ФК-2	Знання про природу, динаміку, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин.
ФК-3	Здатність вирішувати професійні задачі у сфері міжнародних відносин та світової політики.
ФК-4	Здатність розуміти закономірності розвитку міжнародних відносин та світової політики, розвитку країн та регіонів світу, еволюції політичних, економічних та культурних зв'язків України з іншими державами на міждержавному, регіональному та глобальному рівні.
ФК-5	Здатність розуміти архітектуру сучасної світової економічної системи, структури міжнародних економічних відносин, їх впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
ФК-8	Знання та розуміння геополітичних та гео економічних інтересів у зовнішній політиці країн світу та механізми реалізації їх зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних стратегій.
ФК-11	Знання сучасних інформаційних мереж, інформаційно-комп'ютерних технологій оброблення інформації та здатність використовувати їх з метою пошуку, збору та оброблення інформації політичного, історичного, економічного, культурного, правового характеру про країни і регіони світу для самостійного аналізу ситуації.
ФК-18	Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

ФК-19	Розуміння свого місця в системі соціальних відносин, необхідності удосконалення своїх особистих і професійних якостей, наполегливість у досягненні мети, толерантність, активна життєва позиція.
ФК-20	Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, обґрунтовувати прийняті рішення.
ДФК-1	Для спеціалізації «Країни Центральної та Східної Європи». Знання історії, політичної географії, соціально-економічних процесів, культури народів країн Центральної та Східної Європи та однієї із мов (польської) регіону.
ДФК-2	Для спеціалізації «Країни Північної Америки та Західної Європи». Знання історії, політичної географії, соціально-економічних процесів, культури народів країн Північної Америки та Західної Європи та однієї із мов (іспанської) регіону.

Відповідно до освітньо-професійної програми 291.00.02 «Регіональні студії» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», дисципліна «Міжнародні відносини та світова політика: Геополітичні та геоекономічні інтереси в світовій політиці» забезпечує формування таких **програмних результатів навчання (ПРН):**

ПРН-3-2	Відтворювати ключові факти з історії міжнародних відносин та зовнішньої політики, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.
ПРН-3-9	Розуміти процес опису та оцінювання міжнародної ситуації, використання різних джерел інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.
ПРН-3-13	Демонструвати знання сучасних інформаційних технологій; програмних засобів і навичок роботи в комп'ютерних мережах
ПРН-3-14	Демонструвати здатність до загального аналізу зовнішньої політики; уміти встановлювати зв'язки між поточними подіями, виявляти тенденції розвитку міжнародних відносин; знання історії та поточного стану зовнішньополітичного курсу України, її найближчих сусідів і найвпливовіших держав світу.
ПРН-3-15	Демонструвати знання про національні інтереси держав у різних регіонах світу, основні тенденції та чинники впливу на політичну і економічну діяльність держав на міжнародному та регіональному рівнях, механізми реалізації їх геополітичних та геоекономічних інтересів.
ПРН-3-17	Володіти морально-етичними нормами і розуміти психологічні особливості поведінки партнерів.

ПРН-У-1	Збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав.
ПРН-У-3	Оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.
ПРН-У-13	Працювати в мультинаціональному та мультикультурному середовищі.
ПРН-У-14	Усно та письмово комунікувати, здійснювати аналітичну діяльність іноземними мовами.
ПРН-У-22	Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики для України у сфері міжнародних відносин на глобальному та регіональному рівнях.
ПРН-У-24	Забезпечувати комунікацію та інформаційно-аналітичну діяльність у сфері міжнародних відносин (державною та іноземними мовами).
ПРН-У-25	Демонструвати спроможність застосовувати новітні освітні технології у професійній діяльності, готовність і здатність шляхом самоосвіти, вивчення позитивного досвіду постійно удосконалюватися.
ПРН-У-27	Уміти формулювати завдання, аргументовано обирати оптимальні шляхи розв'язання, аналізувати й осмислювати отриманий результат, представляти та обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науково-технічному й професійному рівні.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Геополітичні та гео економічні інтереси держав Об'єднаної Європи, Російської Федерації і України						
Тема 1. Вступ до курсу «Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці»	3	2	-	-	-	1
Тема 2. Концептуальні засади формування геополітичних та гео економічних інтересів держав	4	2	-	-	-	2
Тема 3. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Об'єднаної Європи	8	2	2	2	-	2
Тема 4. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці Російської Федерації і України	6	2	-	2	-	2
Модульний контроль	2					
Разом	23	8	2	4	-	7
Змістовий модуль 2. Геополітичні та гео економічні інтереси держав Азії, Африки, Латинської Америки, США, Канади, Австралії та Нової Зеландії						
Тема 5. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Південного Кавказу	5	2	-	-	-	3
Тема 6. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Центральної Азії	5	-	2	-	-	3
Тема 7. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Східної, Південно-Східної та Південної Азії	5	2	-	-	-	3
Тема 8. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах близькосхідних держав	5	2	-	-	-	3
Тема 9. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Африки	5	-	-	2	-	3
Тема 10. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки, США і Канади	5	-	-	2	-	3
Тема 11. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці Австралії та Нової Зеландії	5	-	-	2	-	3
Модульний контроль	2				-	
Разом	37	6	2	6	-	21
Семестровий контроль				-	-	
Усього	60	14	4	10	-	28

5. Програма навчальної дисципліни «Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці»

Змістовий модуль 1. Геополітичні та гео економічні інтереси держав Об'єднаної Європи, Російської Федерації і України

Тема 1. Вступ до курсу “Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці”

Предмет, об'єкт та завдання курсу «Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці». Методологічна основа курсу. Періодизація і структура курсу. Основні наукові геополітичні категорії і поняття. Геополітичне положення країни: сутність, властивості, значення. Історіографія до курсу «Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці».

Тема 2. Концептуальні засади формування геополітичних інтересів держав

Інтерес – одна з головних категорій у світовій політиці. Реалізація інтересів держави через геополітичне протистояння і територіальну експансію. Роль національного інтересу в міжнародних відносинах.

Тема 3. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Об'єднаної Європи

Геополітичні та гео економічні аспекти утворення і розвитку ЄС. Партнери Європейського Союзу та їх вплив на геополітичну ситуацію. Геополітичні та гео економічні інтереси Німеччини та Франції. Геополітична та гео економічна ситуація в Середземномор'ї. Геополітичні та гео економічні інтереси країн Центральної та Східної Європи.

Тема 4. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці Російської Федерації та України

Геополітичні та гео економічні інтереси Російської Федерації на пострадянському просторі. Геополітичні та гео економічні інтереси Російської Федерації в Європі. Геополітичні та гео економічні аспекти взаємовідносин між Російською Федерацією і США. Геополітичні інтереси Росії в Азії, Африці та Латинській Америці.

Геополітичні та гео економічні інтереси України на пострадянському просторі. Геостратегічний вектор на інтеграцію з ЄС. Геополітичні та гео економічні інтереси України в Центральній та Східній Європі. Геополітичні та гео економічні інтереси України у Причорноморському регіоні. Гео економічні інтереси України в Азії, Африці, Латинській Америці.

Змістовий модуль 2. Геополітичні та гео економічні інтереси держав Азії, Африки, Латинської Америки, США, Канади, Австралії та Нової Зеландії

Тема 5. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Південного Кавказу

Геополітичні та гео економічні інтереси Російської Федерації, ЄС та США на Південному Кавказі. Геополітичні та гео економічні інтереси Грузії. Геополітичні та гео економічні інтереси Вірменії. Геополітичні та гео економічні інтереси Азербайджану.

Тема 6. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Центральної Азії

Геополітичні та гео економічні інтереси Узбекистану. Геополітичні та гео економічні інтереси Таджикистану. Геополітичні та гео економічні інтереси Туркменістану. Геополітичні та гео економічні інтереси Киргизстану. Геополітичні та гео економічні інтереси Казахстану.

Тема 7. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Східної, Південно-Східної та Південної Азії

Геополітичні та гео економічні інтереси КНР. Геополітичні та гео економічні інтереси Японії. Геополітичні та гео економічні інтереси Північної і Південної Кореї. Геополітичні та гео економічні інтереси Індії. Геополітичні та гео економічні інтереси Пакистану. Геополітичні та гео економічні інтереси Індонезії. Геополітичні та гео економічні інтереси Сінгапуру. Геополітичні та гео економічні інтереси Таїланду. Геополітичні та гео економічні інтереси В'єтнаму.

Тема 8. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах близькосхідних держав

Геополітичні та гео економічні інтереси Саудівської Аравії та Катару. Геополітичні та гео економічні інтереси Іраку та Ірану. Геополітичні та гео економічні інтереси Ізраїлю. Геополітичні та гео економічні інтереси Лівану та Сирії.

Тема 9. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Африки.

Геополітична ситуація на Африканському континенті. Гео економічні інтереси африканських країн. Вплив західних держав на геополітичний і гео економічний простір Африки. Геополітичні та гео економічні інтереси країн Північної, Західної та Східної Африки. Геополітичні та гео економічні інтереси країн Південної Африки.

Тема 10. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки, США і Канади

Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки. Геополітичні та гео економічні інтереси США. Геополітичні та гео економічні інтереси Канади.

Тема 11. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці Австралії та Нової Зеландії

Австралія-Велика Британія: особливості культурно-цивілізаційних зв'язків. Дипломатичні та торговельно-економічні відносини Австралії та США. Особливості економічного партнерства Австралії з Японією та Південною Кореєю. Діяльність Китайсько-австралійського форуму. КНР – провідний торговельний партнер Австралії. Індія – провідний політичний і економічний партнер Австралії.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ зп	Вид діяльності студента	балів за одиницю Макс. кількість	Модуль 1		Модуль 2		Всього
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	
1	Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	7
2	Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	2
3	Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	20
4	Відвідування практичних занять	1	2	2	3	3	5
5	Робота на практичному занятті	10	2	20	3	30	50
6	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5	4	20	7	35	55
7	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	50
Разом:			-	82	-	107	189
Макс. кількість балів за видами діяльності студента: 189							
Розрахунок коефіцієнта: 60 : 189 = 0,32							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Геополітичні та гео економічні інтереси держав Об'єднаної Європи, Російської Федерації і України		20
1	Тема 1. Вступ до курсу «Геополітичні та гео економічні інтереси в світовій політиці» Користуючись довідковою літературою підготувати глосарій основних понять та категорій, що визначають геополітичні та гео економічні інтереси у світовій політиці	5
2	Тема 2. Концептуальні засади формування геополітичних та гео економічних інтересів держав Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Гео економіка як інструмент перерозподілу важелів впливу на світовій арені»	5
3	Тема 3. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Об'єднаної Європи Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Національні інтереси Німеччини і Франції – рушійний чинник європейської інтеграції»	5
4	Тема 4. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці Російської Федерації і України Підготувати наукову доповідь у вигляді презентації на тему: «Геополітичні та гео економічні аспекти взаємовідносин між Російською Федерацією і США»	5
Змістовий модуль 2. Геополітичні та гео економічні інтереси держав Азії, Африки, Латинської Америки, США, Канади, Австралії та Нової Зеландії		35
5	Тема 5. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Південного Кавказу Підготувати доповідь-презентацію «Гео економічні інтереси Грузії»	5
6	Тема 6. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Центральної Азії Підготувати доповідь-презентацію «Інтереси Європейського Союзу у Центральній Азії»	5
7	Тема 7. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Східної, Південно-Східної та Південної Азії Підготувати доповідь-презентацію «Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Південно-Східної та Південної Азії»	5
8	Тема 8. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах близькосхідних держав Підготуйте доповідь-презентацію «Геополітичні та гео економічні інтереси Лівану та Сирії»	5
9	Тема 9. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Африки Підготувати доповідь-презентацію «Основні інтереси Європейського Союзу в країнах Африки»	5
10	Тема 10. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки, США і Канади Підготувати доповідь-презентацію «Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки»	5

11	Тема 11. Геополітичні та геоекономічні інтереси в зовнішній політиці Австралії та Нової Зеландії Підготувати доповідь-презентацію «Австралія в регіональних ініціативах США»	5
Разом		55

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітко володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми, який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент неповністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, недосконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється у письмовому вигляді. Тести та питання, що потребують розгорнутої відповіді: 15 тестових питань (1 бал за вірну відповідь) та 2 теоретико-практичних питання (по 5 балів).

5 – проблема розкрита повністю, матеріал викладений чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови та вимог оформлення.

4 – проблема розкрита достатньо повно, матеріал викладений чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови, але є огріхи у оформленні.

3 – проблема розкрита загалом, матеріал викладений недостатньо чітко, логічно, послідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні.

2 – проблема частково розкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні.

1 – проблема майже нерозкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, без дотримання норм літературної мови, є помилки у оформленні.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Оцінювання знань студентів з урахуванням вимог Болонської декларації здійснюється за 100-бальною шкалою. Завдання поточного контролю (усні відповіді, наукові доповіді, реферати, доповнення, участь у дискусіях, підготовка до семінарських і практичних занять, виконані завдання для самостійної роботи, поточного модульного контролю) оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів. Решту – від 0 до 40 балів студент отримує під час письмового екзамену.

Виконання всіх видів робіт є обов'язковим для студента. Студент не допускається до екзамену, якщо за результатами поточного контролю набирає менше 35 балів.

Семестровий контроль знань студентів у формі письмового екзамену з дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика» здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістових модулів: «Геополітичні та геоекономічні інтереси у світовій політиці», «Гуманітарний чинник у світовій політиці», «Міжнародні економічні відносини», «Теорія міжнародних відносин».

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Базові підходи до виявлення суті та принципів геополітики.
2. Реалізація інтересів держави через геополітичне протистояння і територіальну експансію.
3. Роль національного інтересу в міжнародних відносинах.
4. Основні теоретичні моделі світового порядку.
5. Провідні геополітичні школи сучасності.
6. Світова політика: різні підходи до розуміння.
7. Геополітичні та геоекономічні інтереси Російської Федерації на пострадянському просторі.
8. Геополітичні та геоекономічні аспекти утворення і розвитку ЄС.
9. Партнери Європейського Союзу та їх вплив на геополітичну ситуацію.
10. Геостратегія Великої Британії у світі.
11. Геополітичні та геоекономічні інтереси Великої Британії в регіонах світу.
12. Геостратегія Франції на міжнародній арені.
13. Геополітичні та геоекономічні інтереси Франції в регіонах світу.
14. Геостратегія об'єднаної Німеччини в Європі.
15. Геополітичні та геоекономічні інтереси Німеччини в регіонах світу.
16. Геополітична та геоекономічна ситуація в Середземномор'ї.
17. Геополітичні та геоекономічні інтереси країн Центральної та Східної Європи.
18. Геополітичні та геоекономічні інтереси Російської Федерації в Європі.
19. Геополітичні та геоекономічні аспекти взаємовідносин між Російською Федерацією і США.
20. Геополітичні інтереси Росії в Азії.
21. Геополітичні інтереси Росії в Африці.
22. Геополітичні інтереси Росії в Латинській Америці.
23. Геополітичні та геоекономічні інтереси України на пострадянському просторі.
24. Геостратегічний вектор України на інтеграцію з ЄС.

- 25.Геополітичні та геоекономічні інтереси України в Центральній та Східній Європі.
- 26.Геополітичні та геоекономічні інтереси України у Причорноморському регіоні.
- 27.Геоекономічні інтереси України в Азії.
- 28.Геоекономічні інтереси України в Африці.
- 29.Геоекономічні інтереси України в Латинській Америці.
- 30.Геополітичні та геоекономічні інтереси Грузії.
- 31.Геополітичні та геоекономічні інтереси Вірменії.
- 32.Геополітичні та геоекономічні інтереси Азербайджану.
- 33.Геополітичні та геоекономічні інтереси КНР.
- 34.Геополітичні та геоекономічні інтереси Японії.
- 35.Геополітичні та геоекономічні інтереси Північної і Південної Кореї.
- 36.Геополітичні та геоекономічні інтереси Саудівської Аравії.
37. Геополітичні та геоекономічні інтереси Катару.
- 38.Геополітичні та геоекономічні інтереси Іраку.
- 39.Геополітичні та геоекономічні інтереси Ірану.
- 40.Геополітичні та геоекономічні інтереси Ізраїлю.
- 41.Геополітичні та геоекономічні інтереси Лівану.
- 42.Геополітичні та геоекономічні інтереси Сирії.
- 43.Геополітичні та геоекономічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки.
- 44.Геополітичні та геоекономічні інтереси США.
- 45.Геополітичні та геоекономічні інтереси Канади.
- 46.Геополітичні та геоекономічні інтереси Узбекистану.
- 47.Геополітичні та геоекономічні інтереси Таджикистану.
- 48.Геополітичні та геоекономічні інтереси Туркменістану.
- 49.Геополітичні та геоекономічні інтереси Киргизстану.
- 50.Геополітичні та геоекономічні інтереси Казахстану.
- 51.Геополітичні та геоекономічні інтереси країн Північної Африки.

- 52.Геополітичні та геоекономічні інтереси країн Західної Африки.
- 53.Геополітичні та геоекономічні інтереси країн Східної Африки.
- 54.Геополітичні та геоекономічні інтереси країн Південної Африки.
- 55.Дипломатичні та торговельно-економічні відносини Австралії та США.
- 56.Особливості економічного партнерства Австралії з Японією та Південною Кореєю.
- 57.КНР – провідний торговельний партнер Австралії.
- 58.Індія – провідний політичний і економічний партнер Австралії.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 60 год. З них: лекції – 14 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 28 год., модульний контроль – 4 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Геополітичні та геоekonomічні інтереси держав Об'єднаної Європи, Російської Федерації і України (82)			
Лекції (теми, бали)	Тема 1. Вступ до курсу «Геополітичні та геоekonomічні інтереси в світовій політиці» (1 бал)	Тема 2. Концептуальні засади формування геополітичних та геоekonomічних інтересів держав (1 бал)	Тема 3. Геополітичні та геоekonomічні інтереси у відносинах держав Об'єднаної Європи (1 бал)	Тема 4. Геополітичні та геоekonomічні інтереси в зовнішній політиці Російської Федерації і України (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)			Тема 3. Геополітичні та геоekonomічні інтереси у відносинах держав Об'єднаної Європи (11 балів)	
Практичні заняття (теми, бали)			Тема 3. Геополітичні та геоekonomічні інтереси у відносинах держав Об'єднаної Європи (11 балів)	Тема 4. Геополітичні та геоekonomічні інтереси в зовнішній політиці Російської Федерації і України (11 бал)
Самостійна робота	20 балів			
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота (25 балів)			
Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 2. Геополітичні та геоekonomічні інтереси держав Азії, Африки, Латинської Америки, США, Канади, Австралії та Нової Зеландії (107)			
Лекції (теми, бали)	Тема 5. Геополітичні та геоekonomічні інтереси у відносинах держав Південного Кавказу (1 бал)	Тема 7. Геополітичні та геоekonomічні інтереси в зовнішній політиці держав Східної, Південно-Східної та Південної Азії (1 бал)	Тема 8. Геополітичні та геоekonomічні інтереси у відносинах близькосхідних держав (1 бал)	
Семінарські заняття (теми, бали)	Тема 6. Геополітичні та геоekonomічні інтереси у відносинах держав Центральної Азії (11 балів)			
Практичні заняття (теми, бали)	Тема 9. Геополітичні та геоekonomічні інтереси в зовнішній політиці держав Африки (11 балів)	Тема 10. Геополітичні та геоekonomічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки, США і Канади (11 балів)	Тема 11. Геополітичні та геоekonomічні інтереси в зовнішній політиці Австралії та Нової Зеландії (11 балів)	
Самостійна робота	35 балів			
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота (25 балів)			
Разом	189			
Підсумковий контроль	екзамен			

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Дорошко М.С. *Геополітичне середовище та геополітична орієнтація країн СНД: навч. посібник* / М.С. Дорошко, Н.В. Шпакова. - Київ : ЦУЛ, 2011. - 204 с.
2. *Європейська інтеграція: навчальний посібник* / ред. М.І. Макаренко, Л.І. Хомутенко. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 344 с.
3. Ігнат'єв П.М. *Геополітичні та гео економічні інтереси у світовій політиці: Підручник.* – Чернівці-Київ: Книги-XXI, 2014. – 364 с.
4. Кудряченко А.І. *Геополітика: підручник* / А. І. Кудряченко, Ф. М. Рудич, В. О. Храмов; Міжрегіональна академія управління персоналом, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України. - Київ : МАУП, 2004. - 296 с. <http://elibrary.ivinas.gov.ua/3/1/%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.%D0%9F%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
5. *Світова гібридна війна: український фронт: монографія* / ред. В. П. Горбулін. - Київ : НІСД, 2017. - 496 с.
6. Шульга М. А. *Геополітика.* – К.: Київський університет, 2017. – 239 с.

Додаткова

1. Асоціація як новий формат відносин України з Європейським Союзом: політичний, правовий, економічний та інформаційний аспекти. Монографія / Копійка В.В., Дорошко М.С., Кондратенко О.Ю. та ін. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. – 389 с.
2. Атаманенко А. *Етнічно строкатий світ: меншини від Версалю до сьогодення* // Історичні і політологічні дослідження : науковий журнал. – 2019. №1(64). - С. 159-168. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8065/>
3. Білорус О.Г. *Інтровертний гео економічний розворот США та його потенціальні глобальні наслідки* / О.Г. Білорус // *Економіка України:*

- науковий журнал. – 2017. - № 5/6 - С.136-150. - С.67-77.*
4. Валігура Н. Ю. *Стратегія та доктрина зростання китайського впливу в світі // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». - 2020. - Вип.5. - С. 43-51. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8261/>*
  5. Ван Херпен М.Х. *Війни Путіна. Чечня, Грузія, Україна: незасвоєні уроки минулого. – Х.: Віват, 2016. – 303 с.*
  6. *Василенко В.А. Геополітичний та національний виміри мовної ситуації в Україні / В. А. Василенко // Мовознавство: наук.-теорет. Журнал. - 2013. - N 5 -С.19-27.*
  7. *Васильєва Н. О. Відносини між Україною і Бразилією на сучасному етапі: стан, проблеми, перспективи // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». - 2020. - Вип.5. - С. 52-57. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8262/>*
  8. *Васильєва Д. Р. Косовська проблема у контексті європейської інтеграції Сербії та Косово // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 93-105. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8267/>*
  9. *Гавінська І.-М. С. Співробітництво Великої Британії та Європейського Союзу після Брекзиту: умови та перспективи // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 127-133. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/8271/>*
  10. *Гелей С. Д. Політико-правові системи світу: навчальний посібник / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. - Київ : Центр учбової літератури, 2017. - 345 с.*
  11. *Геостратегическая политика Китая [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://uristinfo.net/politologija/231-geopolitika-av-marinchenko/5802-geopolitika-veduschih-stran-mira-ssha-kitaja-i-japonii.html?start=1>*
  12. *Гибрессия Путина. Невоенные аспекты войн нового поколения //*

- Фрагменти дослідження Центра глобалістики «Стратегія ХХІ» в рамках проекту «Антарес». – К., 2016.
13. Горностай А. С. *Референдум щодо незалежності Каталонії та його наслідки* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. – С. 112-119. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eprints.oa.edu.ua/8269/>
14. Давидчук В. Г. *Перспективи вступу держав Західних Балкан до Європейського Союзу* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». 2020. - Вип.5. – С. 134-140. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eprints.oa.edu.ua/8272/>
15. Данилюк К. *Російсько-грузинська війна 2008 р.: реакція світової спільноти та геополітичні наслідки* // Міжнародні відносини і туризм: сучасність та ретроспектива. – 2013. - Вип. 3. – С. 11-14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eprints.oa.edu.ua/2303/>
16. Дашевська О.В. Геополітичний статус держави: сутність, фактори та функції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://core.ac.uk/download/pdf/268616895.pdf>
17. Дашевська О.В. Стан геополітичних досліджень в українській науці. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://core.ac.uk/download/pdf/268616953.pdf>
18. Дністрянський М. С. Геополітика: Навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 436 с.
http://old.geography.lnu.edu.ua/Strukt/Biblio/alphavit/Ukr/Ukr_D/Dnistrianskyi/geopolityka.pdf
19. Дубровський, Р. В. *Місце України в геополітичних амбіціях Росії ХХІ ст.* / Р. В. Дубровський // *Україна в системі змін парадигми світопорядку ХХ - ХХІ століть.* - Київ: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2015. - С .75-80.
20. Звіт про виконання Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2018 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/association-agreement-implementation->

[report-2018.pdf](#)

21. Ігнат'єва Т. Геополітика України в категоріях і поняттях: минуле та сучасність: навч. посіб. / Т. Ігнат'єва. - Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2015. - 111 с.
22. *Історія Великої Британії: навчально-методичний посібник / уклад.: І.І. Кривошея, О.В. Барвінок. - Київ : КНТ, 2017. - 206 с.*
23. Економічна стратегія та політика реалізації європейського вектору розвитку України: концептуальні засади, виклики та протиріччя: монографія / за ред. В.Д. Базилевича, В.Л. Осецького. – К., 2018. – 536 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://books.google.com.ua/books?id=RxaEDwAAQBAJ&pg=PA27&lpg=PA27&dq=%D0%93%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2+%D0%9B.%D0%A4.&source=bl&ots=qk2wg_DXl&sig=ACfU3U34YMQS_FgTWLiMKJ0moABQDDPiYg&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKEwiCIIHu-IntAhWJ-yoKHQLID9g4WhDoATAEegQIBxAC#v=onepage&q=%D0%93%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%20%D0%9B.%D0%A4.&f=false
24. Кэрбуне Р. Концепция национального интереса в теории международных отношений / Р. Кэрбуне [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://radjcarbune.wordpress.com/2015/09/03>
25. Кондратенко О. Геостратегічний вимір зовнішньої політики Російської Федерації: Монографія. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. 607 с. – Режим доступу [http://www.iir.edu.ua/uploads/files/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE\(1\).pdf](http://www.iir.edu.ua/uploads/files/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE(1).pdf)
26. Кравчук Н. Геополітичні імперативи асиметрій глобального розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28381/1/%D0%9A>

27. Кривонос О. П. *Співпраця Республіки Білорусь та Російської Федерації в енергетичній сфері* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 184-195. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eprints.oa.edu.ua/8279/>
28. Левковець Н. В. *Латиноамериканський вектор зовнішньої політики України (Бразилія, Мексика, Аргентина)* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». - 2020. - Вип.5. - С. 196-204. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eprints.oa.edu.ua/8280/>
29. Левковець Н. В. *Латиноамериканський вектор зовнішньої політики України (Бразилія, Мексика, Аргентина)* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». – 2020. - Вип.5. - С. 196-204. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eprints.oa.edu.ua/8280/>
30. Лепська Н.В. Простір як фундаментальна категорія в теоріях німецько-центричної геополітики // Політичне життя. – 2017. - №4. – С. 108-114. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/495>
31. Липов В. В. *Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. вихідні засади геоекономічного аналізу та прогнозування стратегії розвитку України в умовах глобалізації / В. В. Липов // Економіка України: науковий журнал. - 2018. - №3. - С.21-35.*
32. Літвін Л.А. Сучасні геополітичні концепції: висновки для України // Політичне життя. – 2019. - №4. – С. 109-115 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/252>
33. Літвін В.А. Сучасні концепції національних інтересів у контексті зовнішньої політики держав Політичне життя. – 2018. - №3. – С. 129-134. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/5965>
34. Лотоцький С., Трохимчук С. Україна в світовому геополітичному просторі. — Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2002. — 192 с.

35. Мазуренко І.М. Геополітичні характеристики як форма реалізації геополітики // Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. – 2019. - №2 (66). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://znp-cvds.nuou.org.ua/article/view/194483>
36. Майданик А. І. *Міграційна криза в ЄС та її вплив на безпекову ситуацію у світі* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини» - 2020. - Вип.5. – С. 307-312. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eprints.oa.edu.ua/8294/>
37. Майніна М.С. Асоціація Україна-ЄС: політичні загрози та економічні можливості // Політичне життя. – 2019. - №4. – С. 116-122 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/252>
38. Макаренко О. С. *Аналіз та сценарії геополітичних та гео економічних процесів і місце в них України / О. С. Макаренко // Україна в системі змін парадигми світопорядку ХХ - ХХІ століть. – К., 2015. - С.46-51.*
39. Малаховська К. Геополітичне становище Грузії в результаті війни з Російською федерацією 2008 р. // Політичне життя. – 2016. - №4. – С. 87-97. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/85>
40. Мельник Г.М., Губицький Л.В. До питання нової концепції місця України в міжнародній системі безпеки. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. Збірник наукових праць. - 2020. - №6. – С. 19–31.
Мельник Г.М., Губицький Л.В. У пошуках вибору: безальтернативність. Україна-Цивілізація. Традиції та сучасність українського цивілізаційного простору: проблеми духовної, державної, національної єдності. Том 3. / За ред. В.В. Беда. – Ужгород : Видавничий відділ КаУ, 2015. – С.29- 35.
41. Мельник Г.М., Губицький Л.В. Український досвід конвергенції цивілізаційних смислів // Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин. - Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2017. – С. 94-98.

42. Мельник Г.М., Губицький Л.В. Шляхи порозуміння України з країнами Центрально-Східної Європи // Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин. - Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2019. С.49-53.
43. Монґреньє Ж.-С. Жан-Сільвестр Монґреньє: «Україна має геостратегічну цінність, що виходить за межі енергетичних інтересів ЄС» / Ж. Монґреньє // Український тиждень. - 2018. - № 20. - С. 30-31.
44. Морозюк, А. В. *Інтереси Китаю в Центральній Азії на сучасному етапі* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». - 2020. - Вип. 5. - С. 267-277. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eprints.oa.edu.ua/8288/>
45. Нагорний С. *Геоeкономічний потенціал формування єдиного енергетичного простору у Розширеному Чорноморському Регіоні* / С. Нагорний // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал.* – Київ, 2017. - N 1. - С.46-49.
46. Орлова Т. *Генерації і революції сучасного світу* / Т. Орлова // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал.* – Київ, 2017. - N 1. - С.31-33.
47. Осташко Т. О. *Протекціонізм у торговельній політиці США: висновки для України* / Т. О. Осташко // *Економіка України: науковий журнал.* - 2017. - № 5/6 - С.136-150.
48. Паюк К.А. *Взаємовплив «м'якої сили» Туреччини та Російської Федерації на початку ХХІ ст.* // *Політичне життя.* – 2019. - №4. – С. 123-128 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/252>
49. Перепелиця Г. *Ризька перемога Путіна* [Електронний ресурс] / Г. Перепелиця. – Режим доступу: <http://tsn.ua/analitika/rizka-peremoga-putina-429583.html>
50. Потехін О. *НАТО і європейська стабільність : Частина 1. Геополітика і стабільність* / О. Потехін // *Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал.* - 2017. - N 1. - С.16-20.

51. Пролєєв С. Сучасний геополітичний пасьянс / С. Пролєєв // Філософська думка. - 2015. - № 4. - С.12-22.
52. Самарець Г.І. Політика Російської Федерації щодо Придністровського конфлікту. Український вимір. // Політичне життя. – 2020. - №2. – С. 125-131.
53. Ставицький А. Вплив сучасних геополітичних викликів на економічну безпеку держави / А. Ставицький // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2018. - №4(199). - 45-55.
54. Степанець П.В. Участь Російської Федерації у проєкті побудови «Білоруської АЕС» як інструмент розширення її політичного впливу // Політичне життя. – 2018. - №1. – С. 152-157. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/5938>
55. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монографія / За ред. І.М. Посохова, П.Г. Перерви, О.Д. Матросова, В.Г. Дюжева, В.О. Матросової. Харків : НТУ «ХПИ», 2016. – 450 с.
56. Тарасевич В. М. Інноваційно-інформаційна економіка: постіндустріальність, генераційність, відкритість / В. М. Тарасевич, О. О. Завгородня // Економіка України: науковий журнал. - 2017. - №3. - С.36-48.
57. Ткаченко В. М. Росія та Захід: реінкарнація геополітики / В. М. Ткаченко // Український історичний журнал: науковий журнал. – Київ, 2016. - № 1. - С.162-175.
58. Троян С. Сучасні українсько-російські відносини в контексті конфлікту 2013-2015 рр. / С. Троян // Історія в рідній школі. - Київ : Педагогічна преса, 2015. - № 5(165). - С.16-20.
59. Турчин Я. [Перспективи Східного партнерства в умовах геополітичних та безпекових змін східноєвропейського регіону](#) / Я. Турчин // [Humanitarian vision](#). - 2016. - Vol. 2, Num. 1. - С. 61-68 . - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hv_2016_2_1_12

60. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011
61. Україна і Росія: дев'ятий вал чи китайська стіна / В.П. Горбулін, О.С. Власюк, С. В. Кононенко. – К.: НІСД, 2015. – 132 с.
62. Цеховалова А.О. Позиція ФРН щодо гуманітарної інтервенції в Лівії // Політичне життя. – 2020. - №2. – С. 138-143. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://jpl.donnu.edu.ua/issue/view/304>
63. Фоменюк Д. В. *Близькосхідний регіон у зовнішній політиці США за президентства Дональда Трампа* // Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини». - 2020. - - Вип.5. - С. 7-16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eprints.oa.edu.ua/8257/>
64. Чітадзе Н. Геополітичні інтереси Росії і Південний Кавказ // Аналітичний часопис «Чорноморська безпека. 2019. №3(35). – 59-65.
65. Шавалюк Л. *Два полюси, чому нові санкції США проти Росії - елемент великої геополітичної гри* / Л. Шавалюк // Український тиждень. – Київ, 2018. - № 16 - С.14-17.
66. Шкробанець О. І. *Проблема геополітичного вибору України в контексті сучасних міжнародних відносин* / О. І. Шкробанець // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України: науковий журнал. - 2017. - N 2 - С.34-41.
67. Ялі М. Х. *Геополітичні й гео економічні чинники військової агресії Російської Федерації проти України* / М. Х. Ялі // Україна в системі змін парадигми світопорядку ХХ - ХХІ століть. – К., 2015. - С .93-96.
68. Doroshko M. S., But S. A. China-India's conflict of interest in the region of South Asia // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2020. Вип. 143. - С.4-14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apir.iir.edu.ua/index.php/apmv/article/view/3734/3406>
69. Gogolashvili K. EU Soft Power and Armenia (R)evolution. [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу: <http://gfsis.org/ge/eu-blog/view/832>
70. Nanavov A.S., Mamishova N. Sh. GUAM transport corridor: politics vs. economics in international relations // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2020. Вип. 143. - С.15-24. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apir.iir.edu.ua/index.php/apmv/article/view/3747/3421>
71. The Global Risks Report 2018 13th Edition [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www3.weforum.org/docs/WEF_GRR18_Report.pdf
72. Zilpimiani L. 2016. «In the «great game» of the Caucasus there is more and less Turkey and Russia». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.loccidentale.it/node/105421>

Інтернет-ресурси

1. Державний департамент Сполучених Штатів Америки [Електронний ресурс] / Офіційний сайт - Режим доступу до сайту: <http://www.state.gov>
2. Міністерство закордонних справ Арабської Республіки Єгипет [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Міністерства закордонних справ Арабської Республіки Єгипет. - Режим доступу до сайту: <http://www.mfa.gov.eg/English/Pages/default.aspx>
3. Міністерство закордонних справ Казахстану [Електронний ресурс] / Офіційний сайт МЗС Казахстану. - Режим доступу до сайту: <http://www.mfa.kz/en/#!/contacts/>
4. Міністерство закордонних справ КНР [Електронний ресурс] / Офіційний сайт МЗС КНР. - Режим доступу до сайту: <http://www.fmprc.gov.cn/eng/>
5. Міністерство закордонних справ Південно-Африканської Республіки [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Департаменту міжнародних відносин і співробітництва ПАР. - Режим доступу до сайту: <http://www.dfa.gov.za/>
6. Міністерство закордонних справ Узбекистану [Електронний ресурс] / Офіційний сайт МЗС Узбекистану. - Режим доступу до сайту: <http://www.mfa.uz/eng/>

7. Міністерство закордонних справ України. Співробітництво в рамках Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international/organizations/obsec>
8. Міністерство закордонних справ України. Участь України в Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/osce>
9. Міністерство закордонних справ Держави Ізраїль [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Держави Ізраїль. - Режим доступу до сайту: <http://www.mfa.gov.il/MFA>
10. Міністерство закордонних справ і зовнішньої торгівлі Канади [Електронний ресурс] / Офіційний сайт - Режим доступу до сайту: <http://www.international.gc.ca/>
11. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс] / Офіційний сайт - Режим доступу до сайту: <http://www.mfa.gov.ua>
12. Міністерство закордонних справ Японії [Електронний ресурс] / Офіційний сайт МЗС Японії. - Режим доступу до сайту: <http://www.mofa.go.jp/>
13. Сайт з документами про зовнішню політику Австралії [Електронний ресурс] / Australian politics. - Режим доступу до сайту: <http://australianpolitics.com/topics/foreign-policy>
14. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE)) - Режим доступу до сайту: <http://www.osce.org>
15. Організація об'єднаних Націй (United Nations) - Режим доступу до сайту: <http://www.un.org/>
16. Програма розвитку ООН (UNDP) - Режим доступу до сайту: <http://www.undp.org>
17. Рада Європи (Council of Europe) - Режим доступу до сайту:

<http://www.coe.int>

18. Спеціалізована установа ООН з питань освіти, науки, культури та комунікацій (UNESCO) - Режим доступу до сайту: <http://www.unesco.org>

19. Центральна Європейська Ініціатива (Central European Initiative) - Режим доступу до сайту: <http://www.ceinet.org>

Курсивом відзначено позиції рекомендованих джерел, наявних у бібліотечних фондах Університету